Хмельницький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Анатолія Назаренка

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання
вченої ради ХОІППО ім. А. Назаренка
24 червня 2025 року № 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ХОІППО
ім. А. Назаренка
24 червня 2025 року № 222/но

ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації вчителів-дефектологів ЗДО (комплексна)

Хмельницький
2025

Розробники (укладачі) програми	**Дяков Інна** – методист обласного ресурсного центру підтримки інклюзивної освіти ХОІППО ім. А. Назаренка; **Клімкіна Наталія** – старший викладач кафедри психології та інклюзивної освіти, методик природничо-математичних дисциплін ХОІППО ім. А. Назаренка, кандидат педагогічних наук.							
Найменування програми	Програма підвищення кваліфікації вчителів-дефектологів ЗДО (комплексна)							
Мета програми	Удосконалення ключових компетентностей щодо підвищення кваліфікації за основним напрямом «розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій)» відповідно до вимог професійного стандарту та стандарту освіти у галузі 01 Освіта/Педагогіка у сфері післядипломної освіти для осіб з вищою освітою, спеціальність: 012 Дошкільна освіта, спеціалізація: вихователі закладів дошкільної освіти							
Напрями програми	Підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної освіти							
Зміст програми	**Навчальний план**							
			Аудиторні години					
	№ з/п	**Назва модуля**	**Загальна кількість годин**	**Лекційні**	**Семінарські**	**Практичні**	**Педпрактика**	**Модульний контроль**
	1	2	3	4	5	6	7	8
	І.	**Модуль 1. Ціннісно-смислові основи професійної діяльності педагога. Розвиток загальних компетентностей.**	**12**	**2**	**9**			**1**
	1.1	Міжнародна співпраця у сфері освіти як засіб розкриття потенціалу України в глобалізаційних процесах.	2	2				

	1.2	Здорове харчування як прояв піклування про власне здоров’я та психологічний стан у критичних умовах: усвідомлений вибір та формування навичок.	2		2			
	1.3	Компетентності громадянина, який забезпечить економічний прорив України та зростання її глобального політичного лідерства в світі.	2		2			
	1.4	Соціально-фасилітативні практики в контексті вирішення гуманітарних проблеми сучасності (медіація, модерація, партисипація).	3		3			
	1.5	Саморедагування різних типів текстів: методи та корисні інструменти.	2		2			
	1.6	**Модульний контроль**	1					1
	II.	**Модуль 2. Розвиток компетентностей фахового спрямування. Психологічна підтримка. Інклюзивна освіта: особливості роботи з дітьми з ООП.**	**14**	**6**	**6**	**2**		
	2.1.	Концепція безбар'єрності в забезпеченні рівності, доступності, толерантності та взаєморозуміння між суб'єктами освітньої взаємодії.	2			2		
	2.2	Підтримка психічного здоров’я особистості педагога в умовах війни /післявоєнного стану країни.	3		3			
	2.3	Підтримка психічного здоров’я особистості батьків в умовах війни /післявоєнного стану країни. Повторюється.	3	3				
	2.4	Психологічні аспекти реабілітації та супроводу особистості дитини з ООП дошкільного віку під час війни / післявоєнного стану країни.	3		3			

	2.5	Педагогіка партнерства з батьками як важливий фактор підвищення виховного потенціалу батьків та резильєнтності здобувачів освіти.	3	3				
	ІІІ.	**Модуль 3. Розвиток компетентностей фахового спрямування. Предметно-методичний блок.**	**37**	**6**	**16**	**10**	**4**	**1**
	3.1	**Розвиток інформаційно-комунікаційної компетентності**	**4**			**4**		
	3.1.1	Цифрові інструменти для створення навчально-методичних матеріалів.	2			2		
	3.1.2	ШІ-компетентніть педагога як невід'ємна складова цифрової компетентності.	2			2		
	3.2.	**Методичні аспекти розвитку професійних компетентностей педагога** (компетентності щодо організації та реалізації освітнього процесу, фахові методики та технології).	**28**	**6**	**16**	**6**		
	3.2.1	Дидактичний матеріал у роботі з дітьми з ООП.	3		2	1		
	3.2.2	Соціалізація дітей з ООП в освітньому середовищі, супровід та допомога.	3	3				
	3.2.3	Комплексна психолого-педагогічна оцінка розвитку особи в умовах ІРЦ. Визначення особливих освітніх потреб	3		2	1		
	3.2.4	Організація корекційно-розвиткової роботи з дітьми з ООП за визначеними освітніми труднощами.	3	3				
	3.2.5	Формування освітньої траєкторії для розвитку дітей з особливими освітніми потребами в закладі дошкільної освіти.	4		4			
	3.2.6	Побудова системи інклюзивного навчання на рівні закладу освіти. Особливості діяльності команди психолого-педагогічного супроводу дитини з ООП в закладі дошкільної освіти.	3		3			

	3.2.7	Створення безбар'єрного інклюзивного освітнього середовища. Універсальний дизайн в освіті.	3		1	2		
	3.2.8	Психоемоційна підтримка учасників освітнього процесу. ППД як один із аспектів турботи про психологічне благополуччя.	3		3			
	3.2.9	Дитяча агресивність: причини, прояви, корекція.	3		1	2		
	3.3.	**Педагогічна практика** Відвідування закладів дошкільної освіти з метою ознайомлення з інноваційним педагогічним досвідом. Знайомство з освітнім середовищем закладу дошкільної освіти. Аналіз навчальних занять у різновікових групах. Знайомство з роботою інклюзивних груп, де є діти з особливими освітніми потребами.	**4**				**4**	
	3.4.	**Модульний контроль**	**1**					1
	IV.	**Модуль 4. Підсумково-аналітичний**	**9**			**9**		
	4.1.	Організаційні аспекти підвищення кваліфікації керівних та педагогічних кадрів освіти.	2			2		
	4.2.	Вхідне діагностування.	1			1		
	4.3.	Вихідне діагностування.	2			2		
	4.4.	Підсумкова конференція.	4			4		
	Всього		**72**	**14**	**31**	**21**	**4**	**2**
	Разом годин		**72 години**					
Навчання за програмою підвищення кваліфікації завершується підсумковою конференцією за участю науково-педагогічних працівників профільної кафедри. Підсумкова конференція передбачає обговорення проблемних питань, результатів навчання, виконання індивідуальних завдань слухачами курсів за змістом загальних та методичних модулів, передбачених програмою, отримання зворотного зв'язку, рефлексію.								

Обсяг програми	72 год.
Форма підвищення кваліфікації	Очна, дистанційна, змішана відповідно до формату курсів і робочого навчального плану
Перелік компетентностей, що набуваються/ удосконалюються	**Загальні компетентності:** громадянська, соціальна, культурна, лідерська, підприємницька, етична. **Професійні компетентності:** прогностична, організаційна, оцінювально-аналітична, предметно-методична, здоров'язбережувальна, проєктувальна, психо-емоційна, морально-етична, інформаційно-комунікаційна, педагогічного партнерства, здатність до навчання впродовж життя.
Очікувані результати	**Очікувані результати навчання:** - удосконалення знань щодо кращого розуміння дітей з особливостями розвитку та побудови освітньої взаємодії з такими особами та підтримуючо-просвітницького конструктиву з батьками; - розвиток навичок педагогічної підтримки дітей з ООП; - здатність забезпечувати рівні права та можливості для всіх здобувачів освіти, забезпечення суспільної безбар'єрності та організації відповідних заходів в практичній діяльності, усвідомлення освітньої безбар'єрності в роботі педагога; - підвищення рівня здатності збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я під час професійної діяльності в умовах війни та інших викликів сучасності; - оволодіння ефективними інструментами, формами, методами зниження стресу, емоційної саморегуляції; здійснення профілактичних здоров'язбережувальних заходів, запобігання професійному вигоранню; - усвідомлення педагогом емоційного благополуччя як одного з вимірів загального благополуччя людини; - розвиток навичок емоційної саморегуляції, самовідновлення та самоконтролю під час стресових станів; - удосконалення психологічної грамотності педагога в умовах війни / у післявоєнний час; розвиток стресостійкості педагога як однієї з важливих особистісних характеристик у професійній діяльності та у повсякденному житті; - розширення педагогом діапазону знань щодо застосування методів (інструментів та технік) для стабілізації психоемоційного стану; - надання вчителям рекомендацій щодо роботи з депресивними станами та напрацювання стратегій самодопомоги; - удосконалення психологічної грамотності батьків в умовах війни / у післявоєнний час; - розвиток стресостійкості батьків як однієї з важливих особистісних характеристик у повсякденному житті; - розширення батьками діапазону знань щодо застосування методів (інструментів та технік) для стабілізації психоемоційного стану; - надання батькам рекомендацій щодо роботи з депресивними станами та напрацювання стратегій самодопомоги;

	- удосконалення знань дефектологів стосовно мети та завдань психологічної реабілітації дітей з ООП та усвідомлення ключової ролі педагога в адаптації дітей до нових умов в період війни / в післявоєнний час; - удосконалення знань педагогів щодо психологічних аспектів комунікативної взаємодії з дітьми, які зазнали травматичного досвіду; - розширення педагогами шляхів допомоги дітям з ООП з розвитку адаптивних навичок, з розвитку в них вмінь розрізняти різні емоції, називати їх та регулювати свій стан; - підвищення рівня професійної компетентності щодо соціально-педагогічної підтримки батьків в умовах сучасних викликів; - оволодіння ефективними інструментами, формами, методами просвітницької, навчальної, консультативної роботи з батьками; - вдосконалення знань, щодо особливостей розвитку дітей з інтелектуальними порушеннями; - розвиток навичок використання мовних ігор, віршів, прислів'їв та іншого матеріалу при співпраці з дітьми дошкільного віку, які мають особливості розвитку; - здатність до удосконалення своїх науково-методичних компетентностей; - вдосконалення знань про сильні сторони дітей, які мають особливості розвитку; - розвиток навичок підтасування інклюзивних заходів під можливу участь дітей з ООП; - здатність до розвитку дитини, її кращої соціалізації в умовах дошкільної установи; - готовність до створення безбар'єрного, безпечного, комфортного інклюзивного освітнього середовища; - здатність забезпечувати рівні права та можливості для всіх здобувачів освіти; забезпечення суспільної безбар'єрності; - організації відповідних заходів в практичній діяльності; - здатність визначати категорії освітніх потреб дітей з ООП та надавати індивідуальну допомогу і підтримку; - здатність досягати зворотного зв'язку з дітьми з ООП шляхом застосування сучасних методик та технологій; - здатність розвивати професійні компетенції, шляхом сприяння практичного застосування дефектологом ЗДО актуальних методик роботи, що сприятимуть розвитку психічних процесів, активізації когнітивних функцій дітей, що мають особливості розвитку; - здатність до застосування набутих професійних компетентностей в практичній діяльності; - здатність здійснювати ефективний добір змісту, форм, методів, методик з надання корекційно-розвиткових послуг дітям з особливими освітніми потребами раннього віку; - здатність до удосконалення корекційно-розвивального компоненту в оновленому змісті освітнього процесу дітей з особливими потребами дошкільного віку відповідно до державних стандартів, програм; - здатність здійснювати ефективний добір альтернативної та допоміжної комунікації у формуванні невербального спілкування дошкільників з тяжкими та комплексними порушеннями розвитку;

	- здатність до забезпечення суб'єкт-суб'єктного підходу в педагогічній діяльності, навичок координації та стимулювання навчально-пізнавальної діяльності вихованців, підтримка їх прагнення до саморозвитку, розкриття здібностей та пізнавальних, можливостей; - удосконалення знань про аспекти психоемоційної підтримки учасників освітнього процесу; - вміння дати вірну оцінку потребам й проблемам та прийняти важливі практичні рішення в ситуації викликів сьогодення; - розвиток навичок своєчасного реагування на ознаки психологічних проблем для запобігання появі важких психічних і поведінкових наслідків; - здатність до врахування особливостей надання ППД; - підвищення рівня професійної компетентності в питанні надання ППД учасникам освітнього процесу; - формування усвідомленого ставлення до турботи про власне психологічне благополуччя; - ефективно вирішувати поширені труднощі в дитячому/класному та педагогічному колективах, пов'язані з сучасними викликами в сфері психічного здоров'я, поведінковими особливостями учнів; - аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання; - вміння знаходити правильне рішення і ефективно реалізовувати його у складній педагогічній ситуації.
Строки виконання програми	Два тижні
Місце виконання програми	ХОІППО ім. А. Назаренка, вул. Проскурівського підпілля, 139, м. Хмельницький.
Вартість	Освітні послуги надаються безоплатно відповідно до регіонального замовлення на підвищення кваліфікації педагогічних, керівних працівників і працівників науково-методичних об'єднань Хмельницької області на 2026 рік
Графік освітнього процесу	Відповідно до плану-графіка на 2026 рік
Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації	Свідоцтво про підвищення кваліфікації

Проректор _____ Ірина ВАШЕНЯК

СХВАЛЕНО

Протокол засідання
кафедри психології та інклюзивної освіти, методик природничо-математичних дисциплін і технологій
№ 6 від 19 червня 2025 р.